

סד :

עין משפט
גב מצוה

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מסורת הש"ס

16 ונתפחה תרומת מיט
היה, 17 ולקמן 18: 19
20 ערך בעל, 21 וסוף
פרק 22, 23 ונתפחה
היה שלקן בקליפיהן אל
אז שלק בנים קליפות
בקליפות או קליפות כשלקן
פי 24

תורה אור השל"ב

- 1. זאת בת היענה הוא
דברתו ואת היענה הוא
הגין לתינה
- 2. גם תנים חלוצו שר
היענה גוריהן בת עמי
לאכור כיענים במדבר
א"כ ד ג
- 3. על זאת אספדה
ואילוקה אילכה שלול
וערוס אעשה מספר
כתנים ואכל כבנות
יענה: מיכה א ח
- 4. ורבעו שם יענים
ומלאו בתיכם אדום
ישכנו שם בנות יענה
וישירם ירקרו שם
ישעירו י כא
- 5. התבדתי חזית היענה
תנים ובנות יענה כי
נחתי במדבר מים נדירות
כישמן להשקות עמי
בדרי: ישעירו ג כ

הגהות הב"ח

16 תוכי ד"ה ישעיל בנים
והי אילל אדם דנים
או חגבים בין חיים בין
ומים. י"ב ע"ל חתום
ד"ה תמלי קמפניו נדף
ס"ו ע"ה: 17 ויהא
שנמלא וי' ויהא לו אטו
נא אלא מחמת נשיכת
הרגול: 18 בא"י נוקח
תמקום וכריתו כי תמקום
כ"ל ויתנה כי תמקום:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
16 ד"ה ויהא וי' פתוח
ל"ה הנהא ויהא דם
אטו מלא אטו תמקום:

יעולי בנים. ביה טמאה שנמשכה עם הטורה: מוסר. הטורין דמיא בעלמאס הוא ולא יבני עמלא בארמייתא: בנים מורוס. שאין על זכר ואין אפרוח קלות בהם לטולס: נפש יספ חאלס. שאינו אסטיס ואין דעמו קלה בהם תאלס ואע"פ שיבנה עליהם הרנגולת ימים רבים: והוא שנמלא הדם על הקשר שלה. הוא זרע של תרגול הקשור בראש הכד של ביה ומשם יצרת האפרוח מתחלת וכיון דעדיין הוא שם לא נמסור בשאר הבינה הלכך אוכל השאר אבל נמלא על חלמון שלה כולה אסורה כדמפרש לקמן דשאר מילכל כבולה נמשפך הקלקול כבולה: על חלבון. על הקשר כדאמין: חלל. לשון שיעול ורעוהא: איפכא פני סנא קמיא דאב"י. חלל אחד היה שונה אותה לפניו איפכא לא שנו אלף שנמלא על חלמון שלה: ואב"י הוא דפרסא הכי. כדאמין לא שנו אלף על חלבון: כיענים. חלמא יענה שמה ולא נת היענה: ואכל ככנסו יענה. ולא ביה יענה כלום יש להם פה: וכיענה לו כו'. והכי משמע חלל העשו על בני יענה: סכדני וגו'. ואי בנים מאי כבוד דעמי למענד: תרמי

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם אמר רבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן גיעולי ביצים מותרות ביצים מותרות נפש יפה תאכלם ונמצא עליה קורט רבי זורק את הדם ואוכל את השאר אשר רבי ירמיה והוא שנמצא על קשר שלר תני דוסתאי אבוב דר' אפטוריקי לא שנו אלא שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי טעמא דשדא תכלא בכולה א"ל רב גביהה מבי תריל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאב"י ואב"י הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה שנאמר ואת בת היענה וכי בת יש לה ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ולדמא היינו שמיריהו לא סלקא דעתך דרתיב יבת יענו לאכור כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה מוסף כתנים ואכל כבנות יענה כיענה זו שמתאבלת על בניה והא כתיב ושכנו שם בנות יענה זה ששוכנת עם בניה והכתיב תכבדני חית השרה תנים ובנות יענה ואי סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה היא אלא כתיב היענה וכתוב בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא לשתי תיבות ומרפסיק להו ספרא בתריה

הגהות הב"ח
16 תוכי ד"ה ישעיל בנים
והי אילל אדם דנים
או חגבים בין חיים בין
ומים. י"ב ע"ל חתום
ד"ה תמלי קמפניו נדף
ס"ו ע"ה: 17 ויהא
שנמלא וי' ויהא לו אטו
נא אלא מחמת נשיכת
הרגול: 18 בא"י נוקח
תמקום וכריתו כי תמקום
כ"ל ויתנה כי תמקום:

דעוף מעוף ילפיני אע"פ זה מין הימר אבל ביה השך אדרבה מסתברא דלפיני מנומאה כדדרישין פרק העור והרוטב ולקמן קמי: לטומאה בענין ריקוס כדכתיב השך מה שך ריקס אף ביה שך שריקס ושפיר ילפיני אסור לטומאה כיון דלשכתן במסכת מעילה

לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם אמר רבנן וקרא אסמכתא בעלמא תנו רבנן גיעולי ביצים מותרות ביצים מותרות נפש יפה תאכלם ונמצא עליה קורט רבי זורק את הדם ואוכל את השאר אשר רבי ירמיה והוא שנמצא על קשר שלר תני דוסתאי אבוב דר' אפטוריקי לא שנו אלא שנמצא על חלבון שלה אבל נמצא על חלמון שלה אפי' ביצה אסורה מאי טעמא דשדא תכלא בכולה א"ל רב גביהה מבי תריל לרב אשי איפכא תני תנא קמיה דאב"י ואב"י הוא דתרצה ניהליה הכי אמר חזקיה מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מן התורה שנאמר ואת בת היענה וכי בת יש לה ליענה אלא איזו זו ביצה טמאה ולדמא היינו שמיריהו לא סלקא דעתך דרתיב יבת יענו לאכור כיענים במדבר ולא והא כתיב יאעשה מוסף כתנים ואכל כבנות יענה כיענה זו שמתאבלת על בניה והא כתיב ושכנו שם בנות יענה זה ששוכנת עם בניה והכתיב תכבדני חית השרה תנים ובנות יענה ואי סלקא דעתך ביצה ביצה בת מימר שירה היא אלא כתיב היענה וכתוב בת היענה ושאיני הכא דפסק ספרא לשתי תיבות ומרפסיק להו ספרא בתריה

הגהות מהר"ב
רנשבורג
16 ד"ה ויהא וי' פתוח
ל"ה הנהא ויהא דם
אטו מלא אטו תמקום:

רסו א מ"י פ"ג מהלכות
מ"ה הלכה י' סג
ל"ה קלג טושי"ט י"ד
סמון פי טעף ה ופי טו
טעף ג:
רסח ב מ"י סג טמא שם
טושי"ט י"ד פי טו
פ"ה:
רסג ג מ"י שם הלכה ט
סמא שם טושי"ט
י"ד פי טו טעף א:
ער ד ה טו שם טושי"ט
שם טעף ג:
רעא א מ"י שם הלכה ב:

שיטה מקובצת

6 שהאפרוח נוצר ממו
והא דש"י בסמכת
כריתות: 3 ואחר דם אטו
בא ליצירת האפרוח אלא
מחמת נשיכת הרגול
בתרגומה ומה:

רבינו גרשום

בעלמא: גיעולי ביצים
מאכל שנמשלו בו ביצים
טמאין. ביצי' המותרות
קוברין והוא שנמצא דם
על קשר שלו כלומר מה
שאני א זורק את הדם
ואוכל את השאר שנמצא
דם על קשר שלו. כדדריש
חזקיה בכולה. כלומר כור
מפחד הדם על כל הביצה
כולה ודמי כמו שיש בו
אסורה: א"ל תנא איפכא
תנא קמיה דאב"י כלומר
הכי תנא קמיה לא שנו
אלא שנמצא דם על חלמון
שלו אבל נמצא דם על
חלבון שלו אסור ואב"י
תירצה הכי: ל"ה ס"ד דרבי
כיענים מספר. כלומר
ודאי לית שמה בת יענה
דקא חזין רתיב יענים
ולא כתב בת: